

Vänge hembygdsförening

Vänge hembygdsförening bildades när byn Ekeby hotades av rivning i början av 1950-talet. Tack vare engagemanget från föreningen och byggnadshistoriskt kunniga kunde byn räddas – men till vad? År 1961 publicerades ett reportage i veckotidningen *Idun*, där det framgår att brännässlorna växer höga och husen kräver vård. Diskussionerna om byns förvaltning och restaurering fortsatte under många år, med betydelsefull medverkan från bland andra hembygdsföreningen. Efter hand klarnade frågan, fastighetsägaren Uppsala stift avsatte medel och hembygdsföreningen bidrog med stora ideella insatser. Hela byn byggnadsminnesförklarades 1997.

Kontrasten mellan förfallet på bilderna från 1961 och trivseln i den uppskattade och väl använda miljön 2019 kunde inte vara större.

Foto till vänster Gösta Glase 1961.

Foto till höger Dag Andersson 2019. Text Rosemarie Fiebranz.

På bilderna syns samma gårdsplan, det vänstra fotot visar kontraktsprosten Per Axel Björkman, en eldsjäl i kampen för Ekebys bevarande, på Karlssongårdens trappa i samspråk med ärkebiskop Gunnar Hultgren om hur gården och byn ska kunna vårdas. Fotot publicerades i reportaget i *Idun* 1961.

Genom hembygdsföreningens stora insatser för byns skötsel under 1960-talet och därefter, blomstrar miljön åter. Karlssongården i Ekeby fungerar som hembygdsgård i Vänge hembygdsförenings regi. Där arrangeras utöver välbesökt midsommarfirande också söndagscafé under maj–september, konstutställningar och hantverksdagar med mera. Väderkvarnen som ägs av föreningen har återfått både vingar och maskineri, och våren 2019 påbörjades bygget av nya gärdesgårdar i genuint utförande.

Foto till vänster Gösta Glase 1961. Foto till höger Dag Andersson 2019.

Text Rosemarie Fiebranz.